

ZPRAVODAJ Č. 49

VÁNOCE 2023

REGIONÁLNÍ FOLKLOR DO ŠKOLY

NÁRODNÍ
ÚSTAV
LIDOVÉ
KULTURY

Zpravodaj 49

podzim 2023

Vážené paní učitelky, páni učitelé a milé děti,

pozdravujeme vás na prahu adventu a přejeme, aby byl pro vás opravdu radostný.

Naši předkové v adventu pečlivě uklízeli, a to nejen kolem sebe, ale také v sobě. Uvažovali, co udělali dobře, co špatně, co by mohli zlepšit.

Děti, naši malí kamarádi, co kdybyste si letos něco podobného zkusili. Najděte si každý něco, v čem se chcete zlepšit. Třeba bez odmlouvání pomáhat mamince, včas udělat úkoly do školy, pravidelně cvičit... A pak nezapomeňte se společně naučit nějakou novou koledu. Mysleli jsme na vás, a proto najdete na konci Zpravodaje zajímavou koledu ke zpívání i k poslechu.

Pak už se opravdu můžete těšit na radostné Vánoce.

A.Sch., M.M., L.J., I.J.

I.Aktuálně

O víkendu 14. – 15. 10. 2023 se uskutečnil 4. pracovní seminář k projektu Tady jsme doma – regionální folklor do školy. Po slavnostním zahájení proběhl křest Manuálu pro učitele III.

Nosným tématem celého víkendu se stala lidová píseň. O teoretickou část se postarali pan docent Lubomír Tyllner a paní profesorka Judita Kučerová. V praktické části se o své zkušenosti podělily I. Janoušová, R. Vinciková, R. Czelisová, E. Hartlová, J. Panglová, B. Schwarcová, V. Časná a E. Veselá. Všem tímto děkujeme!

To, jak byly příspěvky pedagogů přínosné a inspirující, dokládá dopis od paní Evy Rosické, který naleznete v příloze Zpravodaje.

Mohlo by vás zajímat: Časopis Zahrádkář bude od lednového čísla po celý rok přinášet informace o pečivu ve zvycích.

II. Co proběhlo

Z vašich zpráv máme velikou radost. Posílejte další! Aby se objevily v příštím Zpravodaji, máte čas do 11.2. 2024.

Třída Červeňásků z **MŠ Zvoneček v Mělníku** na jaře u jednoho z kamarádů zasadila brambory. Ten o záhon pečoval a nastal čas sklizně. Děti se tedy na podzim na zahradu vrátily, brambory vykopaly a za odměnu si je upekly v ohni.

Brambory poté ve škole posloužily jako učební pomůcky při pohybových i matematických hrách. Děti brambory umývaly, škrábaly, strouhly a také s nimi experimentovaly.

Prvňáčci v **Mělníku** mají ve třídě nástěnku s truhlou plnou pokladu – tedy písniček.

V **Dolní Rožince** zahájili letošní téma setkáním první třídy a nejstarších dětí z MŠ. Společně hledali písničku, která by je spojila při Cestě za pokladem. A nakonec nenašli jednu, ale dvě.

Byla mezi nimi píseň „Jedna, dvě, tři, čtyři, pět“, jež se hodně podobala prvňácké písničce o literách, kterou žáci používají při poznávání nových písmenek.

Dále objevili píseň, kdy zpívali stejnou melodii, ale jiná slova. Na obě písničky si dohromady zatancovali.

V měsíci říjnu se dále uskutečnilo podzimní zpívání žáků 2. třídy a mladších dětí z mateřské školy. Pro ně byla návštěva ve škole velkým zážitkem. Při společném zpívání, tancování a hře s bramborou poznaly děti nové kamarády a všem bylo veselo.

V **MŠ Jezeřany – Maršovice** proběhla Slavnost světel. Pro děti byly připravené soutěže i občerstvení. Podávala se dýňová polévka, čaj, trdelníky, muffiny, hraběčiny řezy a hlavně perníčky, které pekly děti ze školy. Školní zahrada byla vyzdobená vyřezanými dýněmi a rozsvícenými světýlky. Slavnost zakončil lampionový průvod.

V ZŠ Jezeřanech – Maršovicích proběhl projektový den o sv. Martinovi. Nejprve si děti 5. a 4. ročníku připravily krátkou scénku o životě a legendě sv. Martina. Po této dramatizaci si povídaly o symbolech spojených se sv. Martinem a dále byla pro děti připravena martinská bojovka na školní zahradě. Poté spolu s dětmi z prvního ročníku pekly svatomartinské rohlíčky, děti si vyvalovaly těsto, plnily rohlíčky makovou a povidlovou náplní a také tvarovaly rohlíčky. V projektu samozřejmě nechybělo ani zpívání. Děti celý týden provázela písnička., *Martin jede, Martin jede, má bílého koníčka.,,*

V 1. B v Prachaticích absolvovali program o ovečce a zpracování vlny. Děti se seznámily s kolovrátkem a vřetánkem. Vyzkoušely si také techniku mokrého plstění, pomocí které si vytvořily vlněný míček.

Vítáme nového člena v Projektu: MŠ Vitějovice

Do MŠ ve Vitějovicích si pozvali paní Růženu Vincikovou a společně s dětmi a jejich rodiči si vyrobili a také upekli mětýnky z kynutého těsta. Paní Růženka seznámila všechny přítomné s tradicí pečení těchto mětýnek i s dalšími zvyky.

Domů si každý odnesl upečené mětýnky, recept na ně a krásný pocit z příjemně stráveného odpoledne.

III. Pro učitele

Naučte se novou koledu. Nahrávku a písňě další naleznete také zde:
<https://corale.cz/media/alba/hej-prijeli-do-betlema/>

Hej přijeli do Betléma

G e D

1. Hej při je - li do Be - tlé - ma pa - stý - ře,
2. Hrá - li skoč - né dě - řá - teč - ku na ly - ře,

G D A D C G G D G

hej, hej, pa - stý - ře, pa - stý - ře, pa - stý - ře pa - stý - ře.
hej, hej, na ly - ře, na ly - ře, na ly - ře, na ly - ře.

3. Divili se na povětrí mudzice,...

4. A pravili co to bude za dítě,...

5. Kterému sa vůl a osel klaňajů,...

6. Pastýřové obdarůňky dávajů,...

IV. Pro děti

Vyhodnocení 1. kola soutěže

Kategorii základních škol:

ZŠ Dolní Rožínka 2. tř.: 12 bodů

ZŠ Národní, Prachatice 1. tř.: 6 bodů

ZŠ Seifertova Mělník 1. tř.: 4 body

Kategorie mateřských škol:

MŠ Moravská Nová Ves

· Včeličky (předškoláci): 18 bodů

· Berušky: 12 bodů

· Mravenečci: 12 bodů

· Motýlci: 12 bodů

Soutěžící děti snadno uhodly písničku Pod naším okýnkem. S chutí se pustily i do pátrání po dalších lidových písních začínajících slovem „Pod“ nebo obsahujících slova z obrázků. Celkový součet je opravdu úctyhodný - 25 písniček!

Zvláštní pochvalu zaslouží děti a paní učitelky z MŠ Moravská Nová Ves. Do naší „sbírky“ známých písniček (Měla babka čtyři jabka, Andulko šafářova, Šla Nanyňka do zelí...), přispěly písničkami regionálními (např. Pod horů jatelinka, žala ju Katerinka, Pod šable, Anička malučká, pod' ty se mnú hopkat) a dokonce se pokusily najít i písničky o medu. Podařilo se jim to v koledách (v jedné z nich se zpívá Já su malá panenka, nesu Vám novinku...K Ježíškovi půjdeme, k jeslím poklekne, mléka, medu kašičky, to mu zaneseme).

2. kolo soutěže

V truhlici s poklady budeme tentokrát hledat písničky, které zpíváme na Vánoce.

Úkol pro děti z mateřských škol a pro prvňáčky:

Prohlédněte si dobře obrázek. Poznáte, kdo na něm je? Uhodnete podle obrázku písničku, když vám napovíme, že chlapeč muzikanti se jmenují Kuba, Janek a Mikeš?

Název uhodnuté písničky nám pošlete. Získáte 3 body do naší soutěže. Pokud chcete získat bodů více, napište nám názvy koled, které si připravujete na Vánoce.

Úkol pro školáky (2. – 5. třída), ale mohou ho zkusit i prvňáčci:

Pokud v textu uvedeném v levém sloupci nahradíte podtržená slova slovy stejného významu, tedy slovy souznačnými (synonymy), dostanete začátek textu známé koledy, na kterou se tentokrát ptáme.

<p><i>Jak jsi <u>nádherné</u>, neviňátko, <u>uprostřed chudoby</u>, <u>ubožátko</u>.</i></p>		<p><i>Jak jsi _____, neviňátko, _____, _____</i></p>
<p><i>Před tebou <u>klekáme</u>, <u>dářečky své vyrovnáváme</u>.</i></p>		<p><i>Před tebou _____, _____ své _____.</i></p>

Název uhodnuté písničky nám pošlete. Získáte 3 body do naší soutěže. Pokud chcete získat bodů více, napište nám názvy koled, které si ve škole připravujete na Vánoce.

V. K úvaze

Malé národy přežívají jen díky vitalitě své kultury.

J.Rupnik

Přáli jste si znát, co znamenají zkratky pod úvodním pozdravem. Zde je vysvětlení:

A.Sch.=Alena Schauerová, M.M.= Magdalena Maňáková,

L.J.= Linda Janošková, I.J.= Ivana Janoušová

Bylo by to moc dlouhé, proto píšeme jen zkratky, ale vy všichni už teď víte, co znamenají.

